

DE PROPER STRAND LOPERS

De burgerbeweging 'De Proper Strand Lopers' trotseert weer en wind om zwerfvuil te ruimen op het strand (Tim Corbisier).

Beeld je een dag in aan zee. Genieten van de ondergaande zon, het zicht op een vissersboot die z'n netten ophaalt of lachende kindjes die schelpjes, messen en lege kokkels verzamelen in een emmertje... Helaas is vooral dit laatste idyllisch beeld vandaag soms ver te zoeken. Niet dat er tegenwoordig niets meer te rapen valt op onze Vlaamse stranden. Alleen ruimen schelpen steeds meer de plaats voor plastic pellets, ballonnen, snoeppapiertjes, visserijafval, plastic bidons, wegwerpplastic en allerhande verpakkingen. Het is soms letterlijk zigzaggen tussen het plastic. Dit viel ook enkele hardlopers op en het idee groeide om tijdens hun hardloopsessies strandafval te ruimen. De start van de 'Proper Strand Lopers'.

Lisa Devriese en Ineke Steevens

BURGERS MET EEN ZILT HART VOOR DE NATUUR

Jaarlijks komt er wereldwijd tot 13 miljoen ton plastic afval in zee terecht. Hoeveel ervan juist aanspoelt aan onze kusten weten we niet, maar soms lijken onze stranden meer een stort dan een natuurgebied. Dat zagen ook de initiatiefnemers van de Proper Strand Lopers. Ze besloten zwerfvuil te ruimen op het strand, individueel of in groep, stapsgewijs of al lopend. Hun 'buit' delen ze vervolgens via sociale media zoals Facebook. En met succes, hun facebookgroep telt ondertussen al meer dan 3700 leden. Op de facebookpagina vind je nieuws over de

opruimacties en tal van foto's van de meest bizarre vondsten. Centraal staat: mensen enthousiasmeren om het zwerfafval van anderen op te ruimen, bewustmaking rond een ernstig probleem en als het enigszins kan zo een noodzakelijke mentaliteitsverandering teweegbrengen.

PLASTIC OP STRAND EN IN DE ZEE

Wetenschappers konden aantonen dat 95% van alle aan onze kust gestrande Noordse stormvogels plastic in hun maag hebben, gemiddeld zo'n 35 stukjes plastic. Dat is veel.

Ook voor walvissen vormt het plastic in zee een probleem. Ze kunnen verstrikt raken in touwen of ronddrijvende visnetten. En vaak slikken ze ook plastic resten in, zoals recent nog aangetoond bij een hier aangespoelde potvis (2012) en dwergvinvis (2013). Kleinere zeedieren zoals vissen, mosselen en garnalen nemen eveneens plastic op. Zo komt ons afval uiteindelijk terug op ons bord terecht.

Niet enkel de Proper Strand Lopers zijn zich bewust van al dat zwerfvuil op het strand. Op regionaal niveau ging de bal in 2016 aan het rollen met een Vlaamse resolutie om de Noordzee te beschermen tegen marien zwerfvuil. Recent stelde de Openbare Vlaamse Afval Maatschappij OVAM een Vlaams actieplan op met maatregelen om marien zwerfvuil aan te pakken. En op federaal niveau lanceerde de Staatssecretaris voor de Noordzee nu ook een actieplan om marien zwerfvuil te bestrijden, een volgende hoopvolle stap in de richting van een totaalaanpak. De Proper Strand Lopers gaven het voorbeeld. Velen volgden in hun 'strandsporen', met verspreid allerlei facebookgroepjes zoals onder andere de *Proper Zwalm stappers* of de *Proper Zulte stappers*. Zo worden niet alleen de stranden, maar ook bossen, grachten, duinen en parken opgeruimd.

'T IS GOED IN EIGEN (ZILTE) HART TE KIJKEN

Zijn deze Proper Strandlopers en andere burgerbewegingen dan de oplossing? Een prachtig initiatief weliswaar, maar het afval ruimen van anderen pakt het probleem niet bij de wortels aan. Dé oplossing ligt, zoals vaak, minstens deels bij onszelf. En het start niet op het moment dat je besluit je afval niet op de grond te gooien maar mee naar huis te nemen. Het begint al door meer bewust te zijn van wat je verbruikt en wat je koopt in de supermarkt. Vermijd waar mogelijk plastic flessen, individuele verpakkingen, plastic boodschappenzakjes, kleurrijke rietjes en ballonnen. Plastic is meer dan louter een afvalproduct. Deze mentaliteitswijziging is broodnodig willen we een belangrijke stap zetten in de richting van een duurzame toekomst, met (veel) minder zwerfafval.